

2 HELLER

Predbrojna za Monarhiju iznaša 4 K za mjeseca. Pojedini broj 2 pare

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Uu singolo numero cent.

Annonement für die Monarchie vierteljähr 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

• OMNIBUS •

2 CENTESIMI

Za uvrštenje objava u „Malom oglasniku“ plaća se za svaku ried 2 p. Najmanjia pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi nel „Notiziario d'affari“ si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 cent.

Jedes Wort im „Kleinen Anzeiger“ kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Izlozi u 11 ura prije podne — Esce ogni giorno alle 11 ant. — Erscheint, ausser an Sonn- u. Feiertagen, täglich um 11 Uhr Vormittag. — osim nedjelje i svetka svaki dan. — eccetto nelle domeniche e feste.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr. — Via Giulia 1

PARTE ITALIANA.

Telegrammi.

La crisi in Ungheria.

Vienna, 21. — Il presidente dei ministri barone Fejervary è stato ieri alle 11 ant. ricevuto dal re in udienza privata della quale si crede, che avrà grande importanza sull'ulteriore soluzione della crisi. — Il barone Fejervary ha conferito lungo tempo con il comune ministro delle finanze Burian. — Si viene a sapere, che non fu preso nessun deliberato, e che la situazione resta invariata.

La conferenza marocchina.

Algeras, 21. — La prossima seduta sarà lunedì, perchè la commissione non ha ancora formulato le proposte sul modo come far da impedire il contrabbando delle armi.

Algeras, 21. — I relatori preparano i verbali. Qui furono oggi propagate varie notizie sensazionali, ma queste sono esagerate e inesatte. La situazione è quieta e non da apprensioni, e appena nei prossimi giorni si discuteranno questioni più importanti.

L'unione doganale serbo-bulgara.

Vienna, 21. — La Serbia non intende modificare il progetto dell'unione doganale colla Bulgaria secondo il desiderio dell'Austria. Perciò l'ambasciatore austro-ungarico in Belgrado ha comunicato al governo serbo, che le trattative per il trattato commerciale non saranno continuate. — Oggi ha spedito il governo a. u. alla Serbia un'altra nota, nella quale dice, che non è contento coll'ultima risposta della Serbia e chiede, che la Serbia si obbliga formalmente di modificare l'unione doganale colla Bulgaria secondo il trattato commerciale coll'Austria-Ungheria.

Per la navigazione.

Governo e Lloyd.

Le trattative fra il Governo e il Lloyd durano tuttora, però vi è speranza che terminino più presto di quello che mesi fa si avrebbe detto.

La „Neue Freie Presse“ di solito bene informata in cose di grandi commerci ed industrie, così compendia quanto finora pare di certo sulle generali:

«A quanto si dice, per il nuovo contratto sarebbe stabilita una durata di 22 anni, quindi incominciando dal 1. gennaio 1907 il contratto dovrebbe rimanere in vigore fino al 1927. Il contratto del 12 agosto 1891 era stato stipulato per 15 anni, incominciando dal 1. gennaio 1892. In quanto alle tariffe del Lloyd si prenderanno a base le deliberazioni prese a suo tempo dal Consiglio industriale. Le tariffe combinate per il Levante saranno probabilmente mantenute; quelle per la Grecia, l'Egitto e il Mar Nero, le Indie, la Cina ed il Giappone saranno sottoposte ad una revisione. In confronto alle tariffe vigenti le nuove tariffe per gli anni 1907 e 1908 presepenteranno una riduzione. Le tariffe normali saranno fissate ogni volta per un biennio, e durante questo periodo saranno sottoposte a revisione da una commissione, della quale faranno parte rappresentanti del Lloyd, del Governo e dell'industria.

La fusione colle società private per la Dalmazia.

Il servizio dalmata sarà staccato dal servizio lloydiano, ed affidato ad una società che sarà formata dal Lloyd e dagli armatori interessati. Il capitale in azioni di questa compagnia di navigazione ascenderà a dieci milioni di corone. Di questo capitale il Lloyd probabilmente ne assumerà la terza parte. Attualmente il servizio dalmata è fatto dal Lloyd con

9 piroscafi, e da 5 armatori dalmati con 26 piroscafi. Questi 35 battelli saranno messi a disposizione della nuova compagnia come «apports», e la flotta di questa compagnia sarà aumentata colla ordinazione di 7 nuovi piroscafi. Il capitale in azioni della nuova società dalmata sarà procacciato in modo che, oltre alle navi messe a disposizione come «apports», ciascuna parte avrà il diritto di assumere un numero d'azioni corrispondente al valore delle navi da essa messe a disposizione della società. La linea dalmata farà il servizio per la Dalmazia e per le isole dalmate, e inoltre per l'Istria e l'Albania. Si ha intenzione di attivare un servizio quotidiano fra Trieste e l'Albania. Probabilmente le nuove navi occorrenti per il servizio dalmata riorganizzato saranno costruite in cantieri dell'Austria per poter godere del premio di costruzione già promesso: in questo caso sarebbe assicurata ai cantieri austriaci l'occupazione per i prossimi 5 o 6 anni.

Notizie varie.

Il nuovo ministero parlamentare.

Le trattative per la formazione di un nuovo ministero parlamentare non saranno esaurite prima della settimana ventura.

I capi partito esigono che oltre della nomina a ministri senza portafoglio Pacak e Derschatta, vengano chiamati nel ministero il dott. Urban per le ferrovie, il dott. Kramaf per le finanze e il conte Pininski in quello della giustizia.

La tensione austro-serba.

Si annuncia da Vienna: Le ultime notizie recano che la tensione tra l'Austria e la Serbia per quanto concerne il trattato doganale va cessando.

Vi sono speranze che l'accomodamento avverrà quanto prima.

Il delegato serbo dott. Milanović attende istruzioni dal suo governo.

HRVATSKA STRANA.

Brzovjavke.

Kriza u Ugarskoj.

Beč, 21. — Ministar predsjednik barun Fejervary bio je jučer u 11 sati pr. podne primljen od kralja u privatnu audijenciju, u kojoj se misli, da će imati veliku važnost za daljni upliv krize. — Barun Fejervary viećao je jutros duže vremena sa zajedničkim ministrom financa Burianom. — Doznaje se, da nije ništa novo zaključeno i da je situacija nepromijenjena.

Marokanska konferencija.

Algeras, 21. — Došasta će sjednica biti u ponedjeljak, jer komisija nije još formulirala predloge o načinu, kako da se zaprieči kriomčarenje oružja.

Algeras, 21. — Izvjestitelji priređuju zapisnike. Ovdje su se danas širile razne senzacionalne vesti, ali te su pretjerane i neistinite. Položaj je sad miran i nepomućen, te će tek došastih dana doći na pretres važna pitanja.

Srbsko-bugarski carinski savezi.

Beč, 21. — Srbija neće da preuzde osnovu srbsko-bugarskog carinskog saveza po austrijskoj volji. Zato je austro-ugarski poslanik u Beogradu javio srbskoj vladi, da pregovori za trgovačke ugovore ne će biti nastavljeni. — Danas je a. u. vlada poslala Srbiji drugu notu, u kojoj izjavlja, da ju ne zadovoljava zadnji srbski odgovor, te traži, da se Srbija formalno obveže, da će srbsko-bugarski carinski savez preinačiti po novom trgovačkom ugovoru s Austro-Ugarskom.

Širite i kupujte Omnibus

Razne vesti.

Sprovod Ante Zupana.

Pogreb pokojnoga Ante Zupana bio je jučer po podne u tri sata uz veliko sačestvovanje svećenstva, častništva i činovništva ratne mornarice te mnogobrojnih građana Slavena. Iza blagoslova u crkvi »Blažene Gospe od mora« sprovod ode na groblje mornarice, gdje će počivati smrtni ostanci našega »Ante«. Počivao u miru.

Kako već u sobotu spomenusmo, kad smo dali vijest o njegovom preminuću, Ante je Zupan bio vrlo dobro poznata ličnost i obljubljen drug u našim narodnim krugovima u Puli, osobito među Slavenima u službi ratne mornarice.

Rodjen na Juruvlju god. 1851 u goranjском mjestancu Dosloviče, občina Brežnica, i pod gordog Stola polazio je puku školu u Koruškom Celovcu, kamo ga dobrotelj otac dađe po ondašnjem običaju u onim krajevima. Gimnaziju je učio u Ljubljani, samo sedmi i osmi razred svršio je na Rieci, kamo su u ono doba bolji Slovenci znali često dolaziti. Izučiv zatim bogosloviju u Ljubljani bude zaredjen svećenikom god. 1878.

Tad je Ante Zupan kao mladi kapelan služio pod biskupom ljubljanskim najprije u Srednjoj vasi u Bohinju, pak na Bledu — u Gradu — i konačno u Kočevskom kraju. I ta služba njegova nije bila jalova: uz duhovnu pastvu povjerenih mu ovcica bavio se je u Bohinju najviše lovom te postade pravi Nembrod u onoj okolici, dočim se, na Bledu dao svim marom na pčelarstvo, o kojem je i pisao više sastavaka.

Uz to je posvećivao svoje slobodne ure diletantstvu u slikanju i modelovanju, te je poznato, kolikim je ponosom znao pokazivati prijateljima svoju veliku sliku »Bledsko jezero«, a u prijašnje vrijeme i krasni drveni model veličanstvene blede-ske crkve.

Početak aprila 1885 na je Ante dobio mjesto kapelana ratne mornarice u Puli, gdje je ostao sve do sada, do svoje smrti. Znatajan i savjestan do skrajnosti nije sa obzirao ni desno ni lijevo, nego je u svemu, i u službi i van službe, išao svojim putem. Ali ostao je uvijek vjeran sin svojeg naroda, što je u svakoj prigodi i pokazao.

Spominjati sve zanimive crtice iz Antina života bilo bi predugo, a možda će se kasnije i za to naći vjesto pero. Tko je ikad došao na slovenski »Landtag« u šumu, taj će se koješta sjetiti, što će mu probuditi ugodan spomen na Antu Zupana. Kako je pripovijedao o svojem putovanju po sredozemnom moru na »Custozi«, o svojim doživljajima u Barceloni i Valenci, o svojem posjetu na Malti, gdje je s anglikanskim popom »razgovarao« slovenski; kako je vodio glavnu ried, skoro bi reko, komando, na sastancima u šumi; kako je pjevao i igrao specialnu, glasovitu »briskulovu«; kako je stereotipnim izrekama davao posebno obilježje svakom razgovoru — sve bi to trebalo istaknuti navedenjem svih se prizora uz svjedočanstvo u »mladih kaplana« i »goriških briskulantov« i »Hrvatov«.

Ali prostor ovoga lista ne dozvoljuje obširnog opisa te nije druge nego rasti se s našim Antom, koji ode »kad za vazda gre se«, s uzklikom: »Vječnaja pamjat!

Predavanje za poduku analfabeta. Jučer popodne bje urečeno od istarskog hrvatskog učiteljskog društva »Narodna Prosvjeta« predavanje o najnovijoj i najuspjeljoj metodi za poduku onih, koji neznadu čitati i pisati po čitanci učitelja zagrebačkog Pr. Anderliča. Predavanje, obdržanom u Družbinjo školi u Sijani od 3 do 5 sata, prisustvao je veliki broj željnih nauke i drugih naših viđenijih ljudi.

Ravnatelj naše Družbine škole prestavio predsjednika »Nar. Prosvjete« gosp. Bačića i tajnika iste gosp. Barbalicu. Prvi označio je kratkim riedima važnost čitanja i pisanja. Gosp. Barbalic pak prošao je par stranica čitanke sa nekoliko ljudi, koji o čitanju i pisanju nijesu do jučer imali niti pojma. Ovi su ljudi napetom pažnjom sledili u čitanci i na tabli predavatelja i na koncu predavanja znali su već razlikovati i čitati: i, u, e, o, a; mi, mu, me, mo, ma itd.

Iza predavanja oslovio je g. dr. M. Laginja prisutne zgodnom riedu, koje kome bje popracaen sa burnim »živio«. Na svršetku zahvalio se je u ime »Nar. Prosvjete« njezin predsjednik na pažnji, koju su sakupljeni sledili predavanje i obdorio ih na marljivju porabu Anderličeve knjige, koje se je namah razprodalo veliki broj.

Stoji sada do onih, koji znadu čitati i pisati, da u tòm smjeru dalje rade, tako da nestane analfabetizma, tog kletkog i najvećeg dušmanista, nam napretku u Istri.

Skupština konsumnog društva na Krocaciji — Pula.

Jučer poslje podne obdržavala se je u družbinjo školi u Sijani glavna skupština konsumnog društva na Krocaciji-Pula. Radi pomanjkanja prostora izvijest čemo o ovoj skupštini i radu društva obširnije u sutrašnjem broju.

Komicij.

Jučer je socialistička stranka držala u Arco Romano komicij na uspomenu godišnjice ruske revolucije. Govorila su tri govornika, te je najzad primljena rezolucija, kojom se svaki radnik obvezuje dati plaću jedne svoje dnevnice za ruske revolucionarce.

Komicij je svršio u podpunom miru i redu.

Barba Mijo neće »per zakaj«.

U petak poslje podne došao je barba Mijo iz Vinkurana u trašku Marchesana na Foru, te je kupio par novčanih naputnica. Uzev iste u ruku zapita prodavača: »že štoje per talian o per zakaj?« perče mi novojo per »zakaj.« Prodavač ostade malko začudjen, videć seljaka u hrvatskim tiesnim hlačama, a pod malom čepicom i u suroj domaćoj kabanici takva šta izreći. Odgovori mu: kome che la vol, ghe že anke per tedesco.

A znate zašto barba Mijo tako govori? Jer je bilo blizu jaslina (manjadore) ; a kad je malo dalje od nje n. pr. u krémi Sma-reglia, kaže da će svakomu zube razbit, koji mu reče da je »slavo«, jer on da je »slavo«. Ali, barba Mijo ako i jeste »deliklato komunale« vi ste takodjer — po Vašu i »slavo«, pak je više nego i smlesno ako nećete naputnice koja je pisana i u Vašem jeziku. Oli su Vas obladala lita?

Bilježnički ispit.

Prošli utok položio je kod c. k. prizivnog sudista u Trstu s dobrim uspjehom notarski ispit g. Ante Justi iz Opatine. — Čestitam!

Poruka uredništva.

Brišnjovčanin, Kastav. — Treba da nam pošaljete ciele sastavak i tada čemo ga tiskati.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr. Odgovorni urednik: J. Kusak.

Wetterbericht

des k. u. k. hydrograph. Amtes in Pola von Heute 7 Uhr früh.

Barometerstand 64.4
Temperatur Celsius + 0.9
Wind ENE 5
Bewölkung 4
Seegang (0-5) 2
Regenmenge 1.4 mm
ORRH: Barometerstand 64.8
Temperatur Celsius + 0.2
Wind NE 7
Bewölkung 4
Seegang (0-5) 4
Reg.menge 0.0 mm

